
REGULACE PROJEVŮ NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

MONIKA HANYCH

ZURB1217 VYBRANÁ TÉMATA MEDIÁLNÍHO PRÁVA

1.11.2019

Nenávistný projev - ano, nebo ne? (podle interních pravidel Facebooku)

"Chudí lidé tmavé pleti by stále měli sedět vzadu v autobuse."

"Ženské sportovní komentátorky by měly dostat hokejovým pukem do hlavy."

"Nikdy nebudu věřit muslimskému imigrantovi... Všichni jsou to zloději."

Nenávistný projev - ano, nebo ne? (podle interních pravidel Facebooku)

"Chudí lidé tmavé pleti by stále měli sedět vzadu v autobuse."

N E

"Ženské sportovní komentátorky by měly dostat hokejovým pukem do hlavy."

N E

"Nikdy nebudu věřit muslimskému imigrantovi... Všichni jsou to zloději."

N E

HOUSTONE, MÁME PROBLÉM

Technologické společnosti jako
novodobé státy?

Netransparentnost pravidel

Jednostranná možnost změny

Nezohlednění kulturního a
historického kontextu

Státní regulace a její
(ne)vymahatelnost

Případ YAHOO!

a začátek deziluze

- aukční síň s nacistickými předměty
- francouzský rozsudek // nevymahatelný v USA
- mimosoudní dohoda
- právní vs. etická rovina případu

KAŽDODENNÍ REALITA SOCIÁLNÍCH SÍTÍ (?)

„Velmi chytré od cikanskeho vudce. Arogance a sebevedomi jim tedy nechybi. Ale lidi jsou na hrane a jeste par takovycho cikanskych provokaci a zacne mazec. A pak je neochrani ani ani tezkoodenci.“

„Vrchol drzosti a arogance cikanskeho vudce. Ale jen tak dal, holoubkove, jeste trochu tlacte a ono to nekde rupne. Lidi jsou uz na hrane, tak potlacte a zacne divocina. Uz slysim ten rev. Bude jedno, jak rychle umite utikat.“

„Ano, tak se tam tleskalo nacismu. Už jen zbývá ho rozšířit, co nejvíc to půjde, protože takoví k***ti černí, Židi a tak dál musí opustit naši vlast, bílou vlast, Evropu a táhnout někam do p***ele, nebo ještě lépe - poslat je do plynu“

„zas*aná zku*vená
zlodějka

... *** ... *** ...“

STUDENT
DAVID ŠMÍD

INTERNET

≠

PRÁVNÍ
VAKUUM

+ DALŠÍ PŘÍPADY:
JAROSLAV STANÍK,
ALEŠ ROZSÍVAL...

POSLANEC
OTTO CHALOUPKA

YOUTUBER PETR JELÍNEK
AKA PSTRUH103

OBSAH VS. FORMA

Evropský soud pro lidská práva

a jeho judikatura
k nenávistným projevům

- co je to projev?

- proč chráníme svobodu projevu?

svoboda projevu vs. její omezení

Inspirace - přednáška M. Tomoszka: <https://www.youtube.com/watch?v=lltt1pu8SqY&feature=youtu.be>

VÝZNAM SVOBODY PROJEVU

„[S]voboda projevu [...] představuje jeden ze základních pilířů demokratické společnosti a jednu ze základních podmínek pro její vývoj a seberealizaci každého jednotlivce.

S výhradou omezení je použitelná nejen na „informace“ nebo „**myšlenky**“, které jsou příznivé nebo jsou považovány za neškodné či lhostejné, ale také na ty, **které uráží, šokují nebo znepokojují**, takové jsou požadavky pluralismu, tolerance a snášenlivosti, bez nichž neexistuje „demokratická společnost“.

Článek 10 chrání nejen podstatu vyjádřených myšlenek a informací, ale i formu, ve které jsou sdělovány.“

(Handyside proti Spojenému království, 1976 nebo Obeschlick proti Rakousku, 1991)

EVROPSKÁ ÚMLUVA O LIDSKÝCH PRÁVECH

Čl. 10

"Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice."

(svoboda projevu)

Čl. 17

"Nic v této Úmluvě nemůže být vykládáno tak, jako by dávalo státu, skupině nebo jednotlivci jakékoli právo vyvíjet činnost nebo dopouštět se činů zaměřených na zničení kteréhokoli ze zde přiznaných práv a svobod nebo na omezování těchto práv a svobod ve větším rozsahu, než to Úmluva stanoví."

(zákaz zneužití práv)

SVOBODA PROJEVU, NEBO ZNEUŽITÍ PRÁVA?

**1) články vykreslující Židy jako zdroj
veškerého zla, volající po jejich vyloučení
ze společenského života**

**2) letáky adresované všem "bílým nizozemským
lidem" s poselstvím, aby ostatní (nebílí)
opustili Nizozemsko**

**3) YouTube videa nabádající k přemožení
ne-Muslimů a boji proti nim**

SVOBODA PROJEVU PODLE ČLÁNKU 10

- Není absolutním právem, může být omezena

- Omezení je přípustné, pokud... (**pětistupňový test**):

1) Spadá projev pod článek 10 Úmluvy?

2) Došlo k zásahu do svobody projevu?

A pokud ano, byl zásah:

3) V souladu se zákonem?

4) Sleduje jeden z legitimních cílů dle čl. 10/2?

(blíže viz další slajd)

5) Je nezbytné v demokratické společnosti?

Tedy:

- ospravedlnitelné naléhavou společenskou potřebou a
  - přiměřené sledovanému cíli?

OMEZENÍ SVOBODY PROJEVU (ČL. 10/2)

- národní bezpečnost
- územní celistvost nebo veřejná bezpečnost
- předcházení nepokojům a zločinnosti
- ochrana zdraví nebo morálky
- ochrana pověsti nebo práv jiných
- zabránění úniku důvěrných informací
- zachování autority a nestrannosti soudní moci

O M E Z E N Í
S V O B O D Y P R O J E V U
(Č L . 1 0 / 2)

„Bylo by skvělé, kdyby v centru každého ruského města, na náměstí... Kdyby tam byla pec, tak jako v Osvětimi, kde (...) by byli denně obřadně pálení bezvěrní policajti. (...) To by byl první krok k očištění společnosti od této chuligánské špíny.“

Originál rozsudku: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-185307>

Anotace česky: [http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/0/8738C5CB74701FBCC125838B00432299/\\$file/Savva%20Terentyev%20proti%20Rusku_annotace%20NT.pdf](http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/0/8738C5CB74701FBCC125838B00432299/$file/Savva%20Terentyev%20proti%20Rusku_annotace%20NT.pdf)

SAVVA TEREPTYEV PROTI RUSKU

Soud posuzoval:

- povahu a znění výroků,
- kontext, v němž byly zveřejněny,
- jejich potenciál vést ke škodlivým důsledkům
- důvody, o které vnitrostátní soudy opřely odsouzení stěžovatele

- samotné užití vulgárních výrazů není pro posouzení výroků rozhodující

- komentář stěžovatele zahrnoval záležitost veřejného zájmu

- dle Soudu šlo o provokativní metaforu

- samotná zmínka o Osvětím není dostatečná pro zásah do svob. projevu

- zmínka o vyhlazení upálením není sama o sobě podněcováním k protiprávnímu jednání. Zde šlo o projev nespokojenosti a protestu

- policie (bezpečnostní složka) má projevovat větší toleranci vůči urážkám

- třeba posoudit v celkovém kontextu – emotivní reakce na jednání policie

>>> Došlo k porušení článku 10 Úmluvy.

EGIL EINARSSON PROTI ISLANDU

Soud posuzoval:

- míru známosti dotčené osoby
  - předmět příspěvku
  - předchozí chování dotčené osoby
  - zda příspěvek přispěl k debatě obecného zájmu
  - obsah, formu a dopad napadeného příspěvku.
-
- celebrity – vyšší míra kritika ano, ale i ony mají právo na respektování soukromého života.
-
- skutkové tvrzení vs. hodnotový soud – pojem „násilník“ v daném kontextu bylo skutkovým tvrzením
-
- Ani veřejné osoby nemusí tolerovat veřejné obviňování ze spáchání násilného trestného činu
-
- >>> Došlo k porušení článku 8 Úmluvy.

Jak to funguje v současnosti?

autorská práva

osobnostní práva

nenávistné projevy

dětská pornografie

...

notice-and-takedown

Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, § 5-6 (zkráceno)

Poskytovatel služby odpovídá za obsah informací uložených na žádost uživatele, jen a) mohl-li vzhledem k předmětu své činnosti a okolnostem a povaze případu vědět, že obsah ukládaných informací nebo jednání uživatele jsou protiprávní, nebo b) dozvěděl-li se prokazatelně o protiprávní povaze obsahu ukládaných informací nebo o protiprávním jednání uživatele a neprodleně neučinil veškeré kroky, které lze po něm požadovat, k odstranění nebo znepřístupnění takovýchto informací.

Poskytovatelé služeb nejsou povinni a) dohlížet na obsah jimi přenášených nebo ukládaných informací, b) aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní obsah informace.

FAIR BALANCE DOCTRINE

práva provozovatelů

v.

práva dotčených subjektů

v.

uživatelů internetu

*Delfi v Estonia // MTE v Hungary // UPC Telekabel
Wien // Scarlet case // The Pirate Bay case*

Notice-and-action

autorská práva

osobnostní práva

nenávistné projevy

dětská pornografie

...

notice-and-notice

notice-wait-takedown

notice-and-takedown

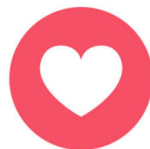
automatic takedown

(notice-and-stay-down)

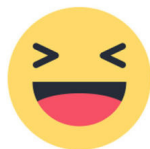
notice-and-judicial-take-down

Like

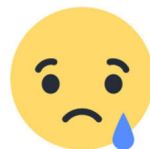
Love

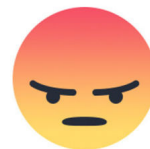
Haha

Wow

Sad

Angry

Německá úprava: zákon NetzDG

("Zákon ke zlepšení prosazování práva v sociálních sítích")

TITANIC
@titanic

Follow

Ab sofort im Gasttwitter: Beatrix von Storch
übernimmt den TITANIC-Account (Kürzel:
bvs)

Herzlich willkommen und المتعة!
#NeuesProfilbild

Translate from German

*Případ političky Beatrix von Storch
a satirického magazínu Titanic*

<https://www.lupa.cz/clanky/socialni-site-nemecko-netzwerkdurchsetzungsgesetz-cenzura-zakon-facebook-twitter/>

<https://www.hrw.org/news/2018/02/14/germany-flawed-social-media-law>

<https://www.theatlantic.com/international/archive/2017/11/germany-facebook/543258/>

<https://www.reuters.com/article/us-germany-hatecrime/german-hate-speech-law-tested-as-twitter-blocks-satire-account-idUSKBN1ES1AT>

(Německo)

vs.

<https://www.rferl.org/a/russia-internet-restrictive-law-comes-into-force/28826077.html> (Rusko)

Kam dál?

- *nový francouzský zákon (nutnost odstranit "zjevně protiprávní" obsah do 24 hodin)*

<https://www.theguardian.com/world/2019/jul/09/france-online-hate-speech-law-social-media>

- *Evropská komise a její návrhy:*

http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=54300

- *Evropský soud pro lidská práva:*

https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Access_Interne_t_ENG.pdf

---

DĚKUJI
ZA POZORNOST

MONIKA.HANYCH@LAW.MUNI.CZ
